

OKTATÁSI MINISZTERIUM

SZÓBELI VIZSGATÉTELEK

**55 5499 01 Logisztikai műszaki
menedzserasszisztens**

A szakmai vizsga szóbeli tantárgyai:

Vállalkozói ismeretek
Vállalkozás-gazdaságtan és számvitel
Stratégiai menedzsment

A 26/2001. (VII. 27.) OM rendelet alapján a szóbeli tételeket 412/2002. számon

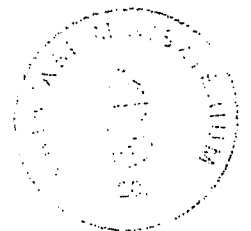
kiadom.
EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSZOLAT

Rudolf J.

2002

Fabai József

NEMZETI SZAKKÉPZÉSI INTÉZET

Érvényes: 2002. május 16-tól

Vállalkozói ismeretek

1. A vállalkozásról általában

A vállalkozói és a vállalkozási tevékenység jellemzői. A vállalkozások és a vállalkozói döntések. A vállalkozások működési formái. A vállalkozási ötlet ébredése. Út az ötlettől az üzleti lehetőségig.

2. A sikeres vállalkozó tulajdonságai

A vállalkozóvá válás folyamata és szakaszai. A vállalkozás sikerességének feltételei. A vállalkozás sikerességét segítő személyi tulajdonságok. A társas kapcsolatok a vállalkozásban és a hatékony kommunikáció kérdései. A vállalkozói adottságok, a beállítódások, a készségek és a képességek.

3. Vállalkozások indításának kérdései

A vállalkozások helyzete (indításának kockázati tényezői) hazai és nemzetközi viszonylatban. Feladatok a vállalkozás beindításánál. Konkrét feladatok a társas vállalkozások megkezdésének időszakában (cégbejegyzési eljárás, TB törzsszám, adószám, statisztikai számjel, pénzforgalmi jelzőszám, bankszámla nyitás, stb.)

4. A vállalkozás folyamata és megszűnésének kérdései

A vállalkozás folyamata. A vállalkozási életgörbe bemutatása (alapítás, megerősödés, kockázatos döntések /akciók/ szempontjából!). A vállalkozás megszűnésének okai. A csőd, a felszámolás és a végelszámolás.

5. A vállalkozás működtetése

A vállalkozás megvalósítása. A sikeres és versenyképes termelés feltételei. A menedzsment szemlélet érvényesítése a vállalkozási tevékenységben. A stratégiai gondolkodás és az operatív menedzsment kapcsolata.

6. A vállalkozás-szervezés általános kérdései, a vállalkozói folyamatok menedzselése

A vállalkozás-szervezés fogalma, célja, jelentősége. A vállalati/vállalkozói folyamatok értelmezése. A folyamatstruktúra bemutatása. A szervezés általános alapelvei.

7. A vállalkozási formák bemutatása

Az egyéni vállalkozások és az egyéni cégek. A gazdasági társaságok. A vállalkozási szervezeti formák hatékonysága.

8. A vállalkozás munka- és személyügyi kérdései

A munkaviszony és a munkaszerződés. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. A munkavégzés. A munkaidő, a pihenőidő és a szabadság. A munka díjazása, a munkabér. A munkáltató és a munkavállaló kártérítési felelőssége. Munkaügyi viták.

C

9. A vállalkozás költségei és költséggazdálkodása

A vállalkozás költségei. A költségek csoportosítása és elemzése. A költséggazdálkodás jelentősége, célja. A költséginformáció és a döntés. Költségfelelősség a munkahelyen.

10. A vállalkozás piaci színtere

A piac fogalma és működése. A marketingszemlélet a vállalkozás piaci magatartásában. Az értékesítés, az ösztönzés és a piacbefolyásolás kérdései. A vállalkozás-orientált gazdasági környezet jellemzői.

11. A vállalkozások törvényi keretei

A vállalkozások jogi feltételei. A jogképesség, a cselekvőképesség és a tulajdonosi jogosultságok. Az ingatlan vétele, illetve eladása, a bérlet, a lízingelés. Hatósági és különleges engedélyek szükségessége. Befektetési formák.

12. A vállalkozási környezet pénzügyi kérdései

A pénzügyi rendszer, a hitelezés és a hitelgarancia rendszer. A bankszámla szerződés. A bankszámlák közötti elszámolások. A készpénzfizetés és a készpénz-ellátás. A pénzforgalom egyéb szabályai. A bankszolgáltatások díjtételei.

13. A vállalkozások adózási kérdései

A vállalkozások adóztatásának általános jellemzői. A vállalkozásokat, ill. a magánszemélyeket terhelő adók. Az állami adóhatóságnak és az önkormányzati adóhatóságnak teljesítendő adók jellemzői. Az adóztatás rendje.

14. A vállalkozások üzleti terve

Az üzleti terv jelentősége. Az üzleti terv fogalma, célja, felépítése. Az üzleti terv tartalmi tagolása.

15. A vállalkozások pénzügyi terve

A pénzügyi tervezés célja, fontosabb részei. A pénzügyi terv egyes részeinek tartalma. A beruházás-gazdaságossági számítások, a pénzügyi elemzés és a pénzügyi tervezés összefüggései.

16. 16. A marketing általános kérdései, a marketingterv

A marketing jelentősége, szerepe a vállalkozási tevékenységben. A piac fogalma. A piacszegmentálás, a szegmentálással kapcsolatos ismérvek, a szegmentálással kapcsolatos követelmények. A szükségletek kielégítéséhez kapcsolódó fogalmak. A marketing koncepció meghatározása és tartalma. A marketing terv értelmezése.

17. A marketing eszköztára

A marketingmix fogalma, az egyes mixelemek tartalma. A termék és márká, termékpolitika. Az árpolitika. Az értékesítési rendszer és ezek formái. Az eladásösztönzés, és az ösztönzési módszerek.

18. A marketing piaci környezete

A fogyasztói magatartás összetevői, a fogyasztói döntések és befolyásoló tényezők. A vásárlási folyamat elemzése.

C

19. A vállalkozások beszerzési magatartása

A szervezeti vásárlók magatartásának általános modellje. A beszerzési központ. A szervezeti vásárlók szegmentációja.

20. A vállalkezási tevékenység felelősségének kérdései

A polgári jogi felelősségről általában. A hibás teljesítés és következményei. A jótállás és a minőségvédelem. A fogyasztói érdekvédelem szervezetei és tevékenységük.

C

Vállalkozás-gazdaságtan és számvitel

1. **A vállalkozások nemzetgazdasági környezete**
A nemzetgazdaság fogalma. A termelési tényezők. A nemzetgazdaság teljesítménye. A piac mint a vállalat működésének közege. Az állam gazdasági szerepe a modern piacgazdaságban.
2. **A vállalat mint a gazdálkodási tevékenység alapegysége**
A vállalat fogalma és célrendszere. A költség, az árbevétel, a jövedelem, és a jövedelmezőség. A vállalati gazdálkodás és a gazdaságosság.
3. **A vállalat stratégiája és üzleti terve**
A stratégia lényege és szerepe a vállalatoknál. A vállalat küldetése és működési köre. A nemzetközi vállalatok sikeres stratégiái. A vállalat üzleti terve.
4. **A vállalati termelés és szolgáltatás alapvető kérdései**
A vállalati termelés és szolgáltatás jellemző vonásai. A termelés tervezése és irányítása.
5. **A termelési (gyártási) folyamatok szervezése**
A termelési (gyártási) folyamat fogalma. A termelési stratégia tényezői. A folyamatszervezés céljainak kijelölése. A termelésvezetés folyamata, elvei és rendszerkapcsolatai. A gyártásszervezés feladata. A gyártási főfolyamat szervezését meghatározó főbb tényezők és azok jellemzése szervezési szempontból.
6. **Termelési kapacitás elemzése**
A termelési kapacitás fogalma, jellemzői, stratégiai kérdései és meghatározásának tényezői. A termelési kapacitás kihasználása, fokozásának lehetőségei és a kihasználás gazdaságossági kérdései.
7. **Az értékesítés folyamata szervezése**
Az értékesítés folyamatának szervezése. A modern kereskedelem alapvető szempontjai. Az elosztóhálózat felosztása az árkategóriák alapján. Az árstratégiák. Az értékesítés kapcsolata a vállalat egyéb folyamataival.
8. **Minőségsszabályozás operatív kérdései**
A minőség szerepe a vállalat működésében. A teljes körű minőségsszabályozási (irányítási) rendszer.
9. **Az emberi erőforrás- és tárgyi eszköz-gazdálkodás kérdései**
A vállalat tárgyi eszköz-gazdálkodásának összetevői. A beruházások. Az emberi erőforrás-gazdálkodás jellemzői és feladatai. A vállalat munkaerő szükséglete. Az emberi erőforrás hasznosítása és fejlesztése. Az ösztönzés és a bérezés technikái.
10. **Forgóeszköz-gazdálkodás – anyaggazdálkodás kérdései**
A forgóeszköz-gazdálkodás helye a vállalat tevékenységi rendszerében. A reálfolyamatok és a pénzfolyamatok. Az anyaggazdálkodás feladatai.

C

Anyagszükséglet-tervezés és operatív anyagellátás. A hatékonyságmutató és javításának lehetőségei.

11. Forgóeszköz-gazdálkodás – készletgazdálkodás

A készletgazdálkodás feladatai. A készletgazdálkodás egyes területei. A készletek és a készletgazdálkodás. A hatékonyságmérés és javítás.

12. A vállalati logisztika alapvető mechanizmusai

A logisztika helye a vállalati rendszerben. A logisztika lényege, célja és alapvető részei. A logisztika rendező elvei.

13. A vállalatok pénzügyei

A vállalati pénzgazdálkodás fogalma és főbb területei. A pénzügyi tervezés. A vállalat vagyoni helyzete és a vállalkozási eredmény. A vállalati pénzügyi egyensúly. A befektetés és a finanszírozás általános kérdései.

14. A vállalati vagyon számbavétele és ezek dokumentumai

A vállalati számvitel fogalma, feladatai, a vállalkozás vagyonának nyilvántartása. Az eszközök és a források fogalma. Az EKG Tanácsának 4 sz. irányelve és a Nemzetközi Számviteli Standardok. A Számviteli Törvény és a számviteli alapelvek. A számviteli beszámoló, ennek részei és információtartalmuk.

15. A számviteli politika és a vállalati siker összefüggései

A vállalati számviteli folyamatok értékelési módszerei és szabályai. A számviteli politika mint vállalati sikertényező.

16. A vállalkozás belső egyensúlyának vizsgálata

A likviditás mérése. A gazdálkodás eredményességének mérése. A tőkeleköts hatékonyságának vizsgálata.

17. A vállalatok válságmenedzselése

A válságmenedzselés a vállalat működésének egyes szakaszaiban. A zavar-elhárító válságmenedzselés. A likvidációs válságmenedzselés és a vállalkozások megszüntetése.

C

Stratégiai menedzsment

1. **A stratégiai menedzsment értelmezése**
A fogalom körülhatárolása és történeti áttekintése. A stratégia mint sajátos szemléleti mód, viselkedési forma, sajátos problémakezelési stílus és összhangteremtő tevékenység. A stratégia gyakorlati jelentősége.
2. **Stratégiai tervezés értelmezése**
A stratégiai tervezés alapelvei. A stratégia szintjei. A stratégiai tervezés folyamata.
3. **A szándéktól a küldetésig**
A tulajdonosok és az „érintettek” a stratégiai tervezési folyamatban. A vállalati célok hierarchiája. A vállalat filozófiája és küldetése.
4. **A stratégiai elemzés módszerei**
A szervezetek makro- és mikrokörnyezete. A piaci környezet elemzésének módszerei. A szervezet belső összetevőinek elemzése. Komplex stratégiai elemzés a SWOT módszerrel. A stratégiai üzleti egységek és a portfólió elemzések (BCG-mátrix, életgörbe elemzések stb.).
5. **A stratégiák típusai és a stratégiai nyilatkozat**
A versenysztratégiák bemutatása. A fejlesztési stratégiák és az alapstratégiák elemzése. A stratégiai nyilatkozat elkészítése.
6. **A stratégia megvalósításának kérdései**
A stratégiai döntés összetevői. A válságmenedzselés. Kedvező üzletmenet menedzselésének megalapozása. Az operatív stratégiák kérdései. A stratégia melletti elkötelezettség erősítése. Ellenőrzés, visszacsatolás.
7. **Funkcionális stratégiák**
A marketingstratégia, a termelési stratégia, a beszerzési stratégia, a pénzügyi stratégia, a humánerőforrás stratégia, a logisztikai stratégia stb.
8. **A stratégiai és a taktikai marketingtervezés**
A küldetés meghatározása. A marketingstratégia tervezése, elemzése, értékelése. Választható marketingstratégiák. Helyzetelemzés a stratégiák kialakításához. A marketingdöntések megalapozását szolgáló módszerek, eljárások. A marketing-információs rendszer. A marketingkutatás folyamata, módszerei, eszközei.
9. **A szervezéstudomány története I.**
A klasszikus vállalkozásirányítás bemutatása. Az emberközpontú irányzatok elemzése.
10. **A szervezéstudomány története II.**
A szervezéseméleti irányzatok integrációs törekvései: a strukturalista és a választási elméletek. A stratégiai szemlélet megjelenése a szervezéstudományi gondolkodásban.

C

11. A gazdasági szervezetek strukturális és irányítási kérdései

A gazdaság rendszereinek szervezet-szociológiai megközelítése. A szervezeti kultúra. A szervezetek adottságai. A különböző szervezeti formák jellemzői. A stratégia és a gazdasági szerveződések jellemzői.

12. A gazdasági szervezetek irányítási kérdései

A menedzseri személyiség, a vezetői szerepek és a vezetői stílus. Menedzserek és/vagy vezetők. A hatalom a szervezetekben. Döntések és döntéstípusok a szervezetekben. A szervezeti stratégia és a szervezeti irányítás összefüggései.

13. A gazdasági szervezetek dinamikai kérdései

A szervezeti innováció. Az innovációs lánc. A szervezeti struktúra és az innováció. A szervezeti változások menedzselése. A változás iránti fogadókészség fejlesztése. A szervezeti stratégia és az innováció összefüggései.

14. A szervezeti kommunikáció kérdései

A kommunikáció a kapcsolatteremtésben és a munkahelyen. A hatékony kommunikáció megtervezése, tudatos irányítása és feltételei. A szervezeti kommunikációs folyamatok és a stratégia összefüggései.

15. A szervezeti folyamatok menedzselése

Ösztönzésmenedzsment: motiváció és ösztönzés. A bérezés, a javadalmazás különböző összetevői. A teljesítményértékelés. Az eredményes ösztönzés formái és módszerei. A csapatok menedzselése. A feladatok átruházása: a delegálás. A szervezeti folyamatok menedzselése a stratégia kialakításának szempontjából.

16. A humán erőforrás-gazdálkodás funkciói

A humánstratégiát meghatározó szervezeten kívüli és belüli tényezők. A munkakör-értékelés, a teljesítményértékelés, a dolgozói motivációk és az ösztönzésmenedzsment kapcsolata. A munkaerő-tervezés, munkaerő-ellátás stratégiai kérdései. A toborzás, a kiválasztás és a leépítés.

C